

Індекс сприйняття корупції (Corruption Perceptions Index, CPI) — показник, який з 1995 року розраховується міжнародною організацією [Transparency International](#). Сама організація не проводить власних опитувань. Індекс розраховують на основі 13 досліджень авторитетних міжнародних установ і дослідницьких центрів.

Ключовим показником Індeksu є кількість балів, а не місце в рейтингу. Мінімальна оцінка (0 балів) означає, що корупція фактично підміняє собою державу, максимальна (100 балів) свідчить про те, що корупція майже відсутня. Індекс оцінює сприйняття корупції лише в державному секторі.

CPI включає погляди представників бізнесу, інвесторів, дослідників ринку тощо. Він відображає погляди приватного сектору та його сприйняття корупції в публічному секторі.

Важливо пам'ятати, що CPI вимірює саме сприйняття, а не фактичний рівень корупції. Вищий результат однієї країни у порівнянні з іншою не означає, що в першій менше корупції, ніж у другій — це означає, що перша сприймається як менш корумпована.

[Методологія CPI](#) отримала гриф затвердження від Єврокомісії за її надійний статистичний підхід.

CPI охоплює сприйняття корупції в публічному секторі. Зокрема: хабарництво; розкрадання публічних коштів; кумівство на державній службі; захоплення держави; здатність уряду впроваджувати механізми забезпечення доброчесності; ефективне переслідування корупціонерів; надмірну бюрократію; наявність відповідних законів про розкриття фінансової інформації, запобігання конфлікту інтересів та доступ до інформації; забезпечення захисту викривачів, журналістів та слідчих.

36 балів зі 100 можливих отримала Україна в Індексі сприйняття корупції за **2025** рік. У новому дослідженні Transparency International наша країна посіла **104 місце** з-поміж **182 країн**.

Так само 36 балів цього року набрали Аргентина і Беліз. На один бал нас випереджають Колумбія, Домініканська Республіка, Гамбія, Лесото та Замбія, тоді як на бал менше отримали Бразилія та Шрі-Ланка.

Серед західних сусідів України не змінився лише показник Польщі – 53 бали, і 52 місце в Індексі сприйняття корупції–2025. Натомість по 1 балу втратили Словаччина (48 балів, 61 місце), Румунія (45 балів, 70 місце), Молдова (42 бали, 80 місце) та Угорщина (40 балів, 84 місце). Таким чином, жодна наша країна-сусідка не змогла покращити свої показники в CPI, а Україна стала єдиною країною регіону, якій вдалося дещо підвищити свої позиції в дослідженні.

Якщо ж говорити про країни-кандидатки вступу до ЄС, то тут середній бал дорівнює 39 (торік було 40), що на 3 більше, ніж має у своєму доробку Україна.

За рік не змінилися показники Чорногорії (46 балів, 65 місце) та Північної Македонії (40 балів, 84 місце). 1 балу недорахувалася Молдова (42 бали, 80 місце). На 2 бали зменшилися показники Сербії (33 бали, 116 місце). По 3 бали втратили Грузія (50 балів, 56 місце), Албанія (39 балів, 91 місце) та Туреччина

(31 бал, 124 місце). А покращити свої показники вдалося Боснії та Герцеговині, позиції якої вирости на 1 бал – 34 бали, 109 місце. Таким чином, за результатами 2025 цього року з-поміж усіх країн-кандидаток до ЄС лише Україна і Боснія та Герцеговина показали прогрес.

Чорногорія, Північна Македонія, Молдова, Грузія та Албанія випереджають нас, натомість Сербія, Туреччина і Боснія та Герцеговина набрали менше балів, ніж Україна.

Загалом за результатами СРІ–2025 уперше за останні понад 10 років зменшився середній бал серед країн світу — з 43 до 42. Це вже показує не лише загальну стагнацію антикорупційних зусиль, а й певний відкат, причиною чого стали загальносвітова криза демократії та системи безпеки.

Негативні тенденції простежуються і в показниках ЄС та Західної Європи — якщо за результатами 2022 року середній бал цих країн становив 66, то цього річ знизився до 64. Це теж свідчить про недостатнє реагування на виклики часу, особливо враховуючи суперечливий і довготривалий процес розробки та дискусійний зміст загальної антикорупційної директиви ЄС.

Україна повторила свій результат СРІ-2023. Проте якіснішому прориву завадило суттєве гальмування євроінтеграційних реформ та виконання міжнародних зобов'язань, які залишаються основними драйверами змін у країні.

[З чого складається показник України у СРІ-2025?](#)

Індекс сприйняття корупції — це не лише одне з найбільших тематичних досліджень, але й маркер про стан справ всередині країни. Тож на показники України в СРІ та прогрес країни у боротьбі з корупцією орієнтуються як наші міжнародні партнери та донори, так і потенційні інвестори.

В останні роки Україна показує вельми стриманий прогрес. Отримавши +3 за результатами 2023 року та сумарно 36 балів, на тепер наша країна загалом зупинилася на цьому рівні, почергово то втративши, то повернувши 1 бал рік від року.

Як і за рік до цього, результати України в Індексі сприйняття корупції – 2025 обраховували на основі 8 досліджень, які охопили період з січня 2023 по вересень 2025 року включно. При цьому через методологічні обмеження чимало подій осені 2025 року (наприклад, «справа Мідаса») та початку 2026 року (наприклад, підозра НАБУ лідерці партії «Батьківщина» Юлії Тимошенко) не вплинули на результати цього річного Індексу.

У цей період відбулося чимало як негативних, так і позитивних подій, що вплинули на сприйняття корупції в нашій країні. Серед позитивних: Комісія з проведення зовнішнього незалежного аудиту оприлюднила [результати першої незалежної оцінки](#) ефективності діяльності НАБУ, парламент проголосував [за реформу АРМА](#), Кабмін затвердив Дорожні карти трансформацій у сферах [верховенства права](#), реформи державного управління та функціонування демократичних інституцій.

Але разом з тим дотепер заблокований аудит НАЗК, не створена комісія для відбору кандидатів у члени Рахункової палати, припинена участь міжнародних експертів у Конкурсній комісії з добору членів ВККС. А спроба

демонтажу антикорупційної системи у липні 2025 року взагалі **поставила під загрозу** подальший прогрес України у боротьбі з корупцією. Ці та інші негативні події не дозволити Україні мати більший плюс.

В останні роки Україна показує вельми стриманий прогрес. Отримавши +3 за результатами 2023 року та сумарно 36 балів, на тепер наша країна загалом зупинилася на цьому рівні, почергово то втративши, то повернувши 1 бал рік від року.

Які антикорупційні кроки має зробити Україна задля подальшого прогресу в СРІ

Показник України в СРІ–2025 доводить, що наявний прогрес у боротьбі з корупцією здебільшого став можливий завдяки зобов'язанням, які наша країна взяла на себе перед міжнародними партнерами, і згуртованості суспільства, яке вкотре не дало країні звернути з демократичного шляху.

Траєкторію подальшого розвитку України зараз формують такі документи:

Ukraine Facility Plan;

Звіт про розширення ЄС щодо України;

програма МВФ в рамках Механізму розширеного фінансування (EFF);

Дорожня карта з верховенства права;

План з 10 пріоритетних реформ у сфері антикорупції та верховенства права.

Згідно з цими документами, на переконання Transparency International Ukraine наголошує на необхідності реалізації 6 пріоритетних кроків у 2026 році:

Забезпечити незалежність антикорупційних інституцій.

Посилити результативність у справах про корупцію, зокрема в частині арешту та конфіскації злочинних активів.

Посилити інституційну спроможність і фокус Національного агентства з питань запобігання корупції.

Оновити законодавство для забезпечення швидкого і якісного правосуддя.

Розширити залучення міжнародних експертів до роботи конкурсної комісії з добору членів ВККС.

Ухвалити Антикорупційну стратегію та Державну антикорупційну програму.

Показник України в СРІ–2025 доводить, що наявний прогрес у боротьбі з корупцією здебільшого став можливий завдяки зобов'язанням, які наша країна взяла на себе перед міжнародними партнерами, і згуртованості суспільства, яке вкотре не дало країні звернути з демократичного шляху.

Світові тенденції сприйняття корупції у 2025 році

Як показує Індекс сприйняття корупції–2025, ситуація з корупцією погіршується у світі — навіть у сформованих демократіях спостерігається зростання корупції на тлі зниження лідерства. Дослідження показує, що кількість країн, які отримали понад 80 балів, скоротилася з 12 десять років тому до лише п'яти цього року.

При цьому бали в Індексі свідчать про те, що демократії, які зазвичай сильніші в боротьбі з корупцією, ніж автократії або недосконалі демократії, переживають тривожне зниження позицій. Ця тенденція охоплює такі країни, як Сполучені Штати (64), Канада (75) та Нова Зеландія (81), а також різні частини Європи, такі як Велика Британія (70), Франція (66) та Швеція (80). Ще однією тривожною закономірністю стало посилення обмежень багатьма державами свободи слова, об'єднань та зібрань. З 2012 року 36 із 50 країн зі значним зниженням балів також зазнали скорочення громадянського простору. За результатами CPI–2025 глобальний рух Transparency International робить висновок, що переважна більшість країн не справляється з контролем корупції: понад дві третини – 122 зі 180 – мають бал нижче 50.

Дослідження також вказує на те, що за останнє десятиліття у багатьох європейських країнах зусилля з боротьби з корупцією значною мірою зайшли в глухий кут. Так, з 2012 року ситуація зі сприйняттям корупції в 13 країнах Західної Європи та ЄС значно погіршилася, і лише сім країн помітно покращили свої показники.

У грудні 2025 року ЄС узгодив свою першу Антикорупційну директиву для гармонізації кримінального законодавства щодо корупції. Але норми документа, який мав би забезпечити систему нульової толерантності до корупції, були розмиті деякими державами-членами, включаючи Італію (53), яка заблокувала криміналізацію зловживання службовим становищем державними службовцями. Як наслідок Євросоюз отримав систему, якій бракує амбітності, чіткості та можливостей для виконання.

Натомість Сполучені Штати Америки продовжили своє падіння до найнижчого показника в CPI за всю історію. Хоча події 2025 року ще не повністю відображені, уже викликають занепокоєння дії, спрямовані проти свободи слова та які підривають незалежність судової влади. Так, в останній рік у Сполучених Штатах спостерігалось тимчасове призупинення та послаблення виконання Закону про корупцію за кордоном (Foreign Corrupt Practices Act of 1977) — це сигналізує про толерантність нинішньої влади до корупційної ділової практики. При цьому скорочення допомоги США закордонному громадянському суспільству послабило глобальні зусилля у боротьбі з корупцією, а політичні лідери в інших країнах сприйняли таке згорання фінансування як сигнал для подальшого обмеження діяльності неурядових організацій, журналістів та інших незалежних голосів.

Загалом же високі показники в CPI не гарантують, що країни, які в топі дослідження, вільні від корупції, оскільки декілька лідерів Індeksu країн підтримують корупції в інших країнах, сприяючи відмиванню та переказу доходів від корупції через кордони. Наприклад, Швейцарія (80) та Сінгапур (84).

Transparency International попереджає, що відсутність сміливого лідерства в глобальній боротьбі з корупцією послаблює міжнародні антикорупційні дії та ризикує зменшити тиск на реформи в країнах усього світу.

Тож з огляду на ці тенденції рух Transparency International закликає до:

оновлення політичного лідерства у боротьбі з корупцією, включаючи повне виконання законів, виконання міжнародних зобов'язань та реформ, що зміцнюють прозорість, нагляд та підзвітність;

захисту громадянського простору шляхом припинення нападів на журналістів, неурядові організації та викривачів, а також зупинення зусиль щодо обмеження незалежної роботи громадянського суспільства;

закриття лазівок у секретності, які дозволяють корупційним грошам переміщуватися через кордони, зокрема через забезпечення прозорості щодо того, хто насправді володіє компаніями, трастами та активами.

Бали в Індексі свідчать про те, що демократії, які зазвичай сильніші в боротьбі з корупцією, ніж автократії або недосконалі демократії, переживають тривожне зниження позицій.

<https://ti-ukraine.org/research/indeks-spryjnyattya-koruptsiyi-2025/>